

Sở hữu trí tuệ - “đòn bẩy” nâng tầm sức mạnh thể thao hiện đại

14:50 22/04/2026

Nhằm tôn vinh vai trò của sở hữu trí tuệ (SHTT) trong đời sống kinh tế - xã hội, ngày 26/4 hằng năm được lựa chọn là Ngày Sở hữu trí tuệ thế giới. Năm 2026, Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO) công bố chủ đề: “Sở hữu trí tuệ và Thể thao: Sẵn sàng - Bắt đầu - Đổi mới”, nhấn mạnh mối liên kết chặt chẽ giữa sáng tạo, công nghệ và sự phát triển bền vững của ngành thể thao toàn cầu.

Thông điệp năm nay không chỉ dừng lại ở việc tôn vinh tinh thần đổi mới, mà còn khẳng định SHTT là nền tảng quan trọng giúp thể thao vượt qua giới hạn truyền thống, hướng tới sự công bằng, minh bạch và gia tăng giá trị kinh tế. Đằng sau mỗi thành tích ấn tượng, mỗi kỷ lục được thiết lập không chỉ là nỗ lực cá nhân của vận động viên, mà còn là kết quả của cả một hệ sinh thái sáng tạo được bảo hộ chặt chẽ.

Trong thể thao hiện đại, các đối tượng SHTT như sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, nhãn hiệu và quyền tác giả hiện diện sâu rộng ở mọi khía cạnh: từ thiết bị tập luyện, trang phục thi đấu tối ưu hiệu năng, đến các nền tảng phân tích dữ liệu, thể thao điện tử hay hoạt động truyền thông, phát sóng. Chính cơ chế bảo hộ này tạo động lực cho doanh nghiệp, nhà sáng tạo và vận động viên mạnh dạn đầu tư, đổi mới và khai thác giá trị thương mại một cách bền vững.

Không chỉ dừng lại ở công nghệ, SHTT còn đóng vai trò then chốt trong việc xây dựng thương hiệu thể thao. Tên gọi, biểu trưng, linh vật của các giải đấu được đăng ký bảo hộ nhằm ngăn chặn hành vi xâm phạm và bảo vệ quyền lợi hợp pháp. Đối với vận động viên, việc kiểm soát hình ảnh cá nhân thông qua quyền SHTT mở ra cơ hội hợp tác thương mại, tài trợ và phát triển thương hiệu riêng – yếu tố ngày càng quan trọng trong thể thao chuyên nghiệp.

Ở quy mô lớn hơn, các sự kiện thể thao quốc tế tạo ra giá trị kinh tế khổng lồ, kéo theo yêu cầu bảo vệ bản quyền phát sóng và nội dung số. SHTT trong trường hợp này đóng vai trò như “lá chắn pháp lý”, góp phần duy trì môi trường cạnh tranh lành mạnh, minh bạch và chống lại các hành vi xâm phạm bản quyền ngày càng tinh vi.

Đáng chú ý, sự phát triển của công nghệ hỗ trợ trọng tài như VAR, Goal-line hay Hawk-Eye là minh chứng rõ nét cho vai trò của SHTT trong việc nâng cao tính chính xác và công bằng trong thi đấu. Những giải pháp này không chỉ giúp giảm thiểu sai sót mà còn củng cố niềm tin của người hâm mộ đối với các môn thể thao.

Trong bối cảnh chuyển đổi số, trí tuệ nhân tạo và dữ liệu lớn phát triển mạnh mẽ, SHTT vừa đứng trước cơ hội mở rộng phạm vi ứng dụng, vừa đối mặt với nhiều thách thức mới. Điều này đặt ra yêu cầu hoàn thiện hệ thống pháp luật theo hướng linh hoạt, thích ứng nhanh nhằm bảo vệ hiệu quả các thành quả sáng tạo.

Hưởng ứng Ngày Sở hữu trí tuệ thế giới 2026, nhiều hoạt động thiết thực được khuyến khích triển khai như tư vấn pháp lý miễn phí, hội thảo chuyên đề, truyền thông đa nền tảng hay lồng ghép nội dung SHTT vào các sự kiện thể thao cộng đồng. Đây là cơ hội để nâng cao nhận thức xã hội, thúc đẩy tinh thần đổi mới và khuyến khích khai thác tài sản trí tuệ một cách hiệu quả.

Thông điệp “Sẵn sàng – Bắt đầu – Đổi mới” không chỉ là khẩu hiệu, mà còn là lời kêu gọi hành động đối với mọi chủ thể trong xã hội: từ cơ quan quản lý, doanh nghiệp đến từng cá nhân. Việc chủ động đăng ký, bảo hộ và khai thác tài sản trí tuệ sẽ là chìa khóa để tạo ra giá trị bền vững trong bối cảnh hội nhập.

Có thể khẳng định, SHTT không trực tiếp tạo ra sức mạnh thể chất, nhưng lại chính là “đòn bẩy” giúp thể thao hiện đại phát triển toàn diện. Thông qua việc bảo vệ sáng tạo và thúc đẩy ứng dụng công nghệ, SHTT góp phần nâng cao thành tích, đảm bảo công bằng thi đấu và mở rộng khả năng tiếp cận thể thao đến mọi người.

Nhân Ngày Sở hữu trí tuệ thế giới 2026, việc lan tỏa nhận thức và phát huy hiệu quả vai trò của SHTT sẽ tiếp tục là động lực quan trọng để thể thao bứt phá, hướng tới những giới hạn mới về thành tích, công nghệ và giá trị xã hội trong tương lai.

Hoàng Phương